

Mahkeme Kararı İle İpotek Terkininde Veraset ve İntikal Vergisinin Ödenip Ödenmeyeceği

Belge türü	Özelge
Kanun	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU
Özelge no	18008620-160[2017-703-01]-136187
Tarih	25.10.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

Mersin Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 18008620-160[2017-703-01]-E.136187

Konu : Mahkeme Kararı İle İpotek Terkininde Veraset ve İntikal Vergisinin Ödenip Ödenmeyeceği

25.10.2018

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin tetkikinden;

- 21/2/1997 tarihinde vefat eden'un varislerinden olduğunuz, Belediye İmar Kanununun 18 inci maddesi uygulaması nedeniyle'a ait, Mersin ili Tarsus İlçesi Gaziler Mah. ada, Parselde bulunan taşınmaz üzerine murisiniz lehine 1992 yılında 1.239.000.000 ETL (1.239 TL) bedelli ipotek tesis edildiği,'ın Tarsus 2. Asliye Hukuk Mahkemesinde açmış olduğ u Esas No: İpotek fekki davası neticesinde, mahkemenin 12/02/2016 tarihli Esas No: ve Karar No: sayılı kararı ile söz konusu taşınmaz üzerinde davalılar lehine tesis edilen ipoteğin kaldırılmasına, 1.239.000.000 ETL ipotek bedelinin, bugünkü değeri olan 179.176,00 TL'nin varislere hisseleri oranında ödenmesine karar verildiği,

- tarafından Vakıfbank Tarsus Şubesine yatırılan 179.176,00 TL'den murisiniz'a isabet eden 9.544,48 TL ipotek hisse bedelinin banka tarafından kanuni varislere ödenmesi için veraset ve intikal vergisi açısından herhangi bir sakınca bulunup bulunmadığına ilişkin tarafınızdan yazı istenildiği, yazı talebi için Toros Vergi Dairesine müracaatınızda, beyanname verilmesi gerektiği ve bugünkü bedel olan 9.544,48 TL'nin 1997 yılında intikal etmiş sayılarak %10 oranında vergi ve faiz hesaplanacağını belirtildiğinden bahisle, bahse konu ipotek bedelinin varislerine bankaca hisseleri oranında ödenmesinde veraset ve intikal vergi ödenip ödenmeyeceği ile veraset ve intikal vergisi hesaplanmasında hangi tutar, yıl ve oranın dikkate alınması gerektiği hakkında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği,

-'un varisleri tarafından ilgili vergi dairesi müdürlüğüne muhtelif zamanlarda veraset ve intikal vergisi beyannameleri verildiği ve ilişik kesme belgelerinin düzenlendiği ancak, özelge talep formunuzda belirtilen ipotek bedeline ilişkin veraset ve intikal vergisi beyannamesinin verilmediği gibi herhangi bir yazılı başvuru veya yazışmanın da olmadığı,

anlaşılmaktadır.

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti uyuğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikalinin veraset ve intikal vergisine tabi olduğu, 2 nci maddesinin (b) bendinde ise mal tabirinin; mülkiyete konu olabilen menkul ve gayrimenkul şeylerle mameleke girebilen diğer bütün hakları ve alacakları ifade ettiği; 5 inci maddesinde veraset ve intikal vergisi mükellefinin veraset yoluyla veya ivazsız bir tarzda mal iktisap eden şahıs olacağı, hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 10 uncu maddesinin (g) bendinde bilumum tescile tabi hakların tapu siciline kayıtlı değer ile değerlendirileceği; 11 inci maddesinde ise bu vergiye konu olacak malların değerlendirme gününün, miras yoluyla meydana gelen intikallerde mirasın açıldığı, diğer suretle meydana gelen intikallerde malların hukuken iktisap edildiği gün olduğu belirtilmiştir.

Ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 19 uncu maddesinde, vergi alacağının vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın meydana gelmesi veya hukuki durumun oluşması ile doğacağı belirlenmiş olup, veraset ve intikal vergisinde de vergi alacağı; ölüm, ölüme bağlı bir tasarruf, bağış ve sair surette bir ivazsız intikalin meydana geldiği zaman doğmaktadır.

Diğer taraftan, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 575 ve 599 uncu maddelerinde ise, mirasın miras bırakanın ölümüyle açılacağı; mirasçılarının miras bırakanın ölümü ile mirası bir bütün olarak

kazanacakları, Kanunda öngörülen ayırık durumlar saklı kalmak üzere mirasçılarının, miras bırakanın aynı haklarını, alacaklarını, diğer malvarlığı haklarını, taşınır ve taşınmazlar üzerindeki zilyetliklerini doğrudan doğruya kazanacakları belirlenmiştir.

Bu hükümlere göre, veraset ve intikal vergisine konu olacak menkul ve gayrimenkul mallarla mameleke girebilen diğer bütün hak ve alacakların veraset yoluyla meydana gelen intikallerde ölüm tarihindeki durumu itibariyle mirasçılara intikal ettiğinin kabulü gerekmektedir.

Öte yandan, ipotek; alacağın teminat altına alınmasını sağlayan, tapuya tescil ile hüküm ifade eden ve Medeni Kanunda düzenlenmiş bir haktır. Dolayısıyla alacak hakkını temsil eden ipoteğin mal tabiri kapsamında veraset ve intikal vergisine tabi olması gerekir.

Bu itibarla, murisun bahse konu ipotek terkinin kararından önce ölmüş olması nedeniyle, veraset ve intikal vergisi uygulamasında veraset yoluyla intikalin konusunu alacak hakkını temsil eden ipotek oluşturmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu ipotek hissesinin'un ölüm tarihindeki durumu itibariyle mirasçılara veraseten intikal ettiğinin kabul edilmesi ve bu tarih itibariyle tapu siciline kayıtlı değeri (1.239 TL) ile değerlendirilerek, veraset ve intikal vergisi matrahında bu değer dikkate alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir. (***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özolgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026